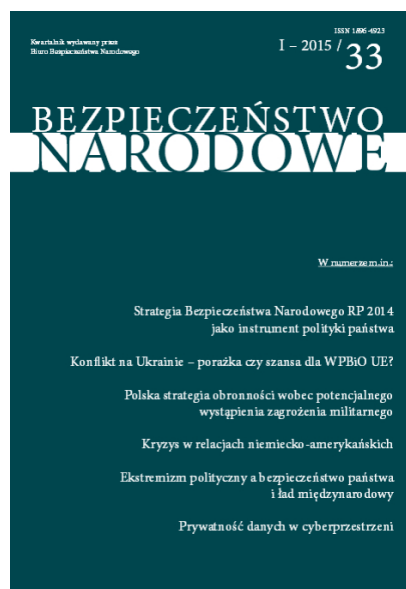


## Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe" 33/2015

**Prezentujemy najnowsze wydanie kwartalnika „Bezpieczeństwo Narodowe”, który tym razem koncentruje się m.in. na sprawach związanych z nową Strategią Bezpieczeństwa Narodowego RP oraz wpływem wydarzeń, jakie mają miejsce na wschodzie Ukrainy na bezpieczeństwo Polski i Unii Europejskiej. W numerze piszą Robert Kupiecki, Kamil Sobczyk, Mariusz Fryc, Przemysław Pacuła, Zdzisław Lachowski, Adam Jelonek, Paweł Malendowicz, Robert Czulda oraz Michał Grzelak. Kwartalnik wydawany przez Biuro Bezpieczeństwa Narodowego ma status czasopisma naukowego. Artykuły analityków BBN oraz autorów zewnętrznych poruszają kwestie związane z polityczno-strategicznymi, militarnymi i pozamilitarnymi kwestiami bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego.**



### [Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP 2014 jako instrument polityki państwa. Uwarunkowania zewnętrzne i aspekty procesowe](#)

*Robert Kupiecki*

Strategia bezpieczeństwa narodowego jest wyrazem suwerenności państwa oraz zdolności jego podmiotowego odnajdowania się w złożonej przestrzeni bezpieczeństwa międzynarodowego. Najnowszą edycję Strategii Prezydent RP zatwierdził w listopadzie 2014 r. Dynamika zmian międzynarodowych i składające się na nie procesy utrudniają utrzymanie aktualności tego rodzaju dokumentów, jako instrumentu przydatnego dla państwowych mechanizmów planistycznych. Dotyczy to zarówno państw, jak i organizacji międzynarodowych posługujących się tego rodzaju dokumentami (w funkcji informacyjnej skierowanej do opinii publicznej i dyrektywnej do planistów). W artykule podjęta jest próba ich analizy na tle doświadczeń ćwierćwiecza polskiej refleksji strategicznej.

### [Konflikt na Ukrainie - porażka czy szansa dla Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE?](#)

*Kamil Sobczyk*

Dokonana przez Federację Rosyjską aneksja Krymu i następująca po niej ukraińsko-rosyjska wojna w Donbasie przewartościowują środowisko bezpieczeństwa Europy. Potrzeba wzmocnienia twardego wymiaru bezpieczeństwa znalazła odzwierciedlenie w działaniach podmiotów kluczowych dla bezpieczeństwa Polski – Sojuszu Północnoatlantyckiego i Stanów Zjednoczonych. W tym kontekście pytania budzi postawa Unii Europejskiej, szczególnie w wymiarze Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony. Odpowiedź UE na działania Rosji okazała się nieadekwatna do ambicji zaistnienia jako ważny aktor w zakresie bezpieczeństwa (security actor) i ograniczyła się do presji dyplomatycznej oraz sankcji wizowych, finansowych i ekonomicznych. Jednakże w obliczu wzrostu konwencjonalnych zagrożeń wojennych pojawia się pytanie o to, jak powinna i jak może zmienić się unijna polityka bezpieczeństwa.

## **Polska strategia obronności wobec potencjalnego wystąpienia zagrożenia militarnego z elementami „wojny hybrydowej”**

*Mariusz Fryc*

Za sprawą nieregularnego, militarnego przejścia ukraińskiego Krymu przez Federację Rosyjską, a w ślad za tym zainicjowaniem przez nią rebelii zmierzającej do „oderwania” wschodnich obszarów Ukrainy, uwagę strategów zwróciła nowa forma zagrożenia bezpieczeństwa, jaką jest nieregularna agresja zbrojna tocząca się poniżej progu otwartej wojny. Forma ta, okrzyknięta „wojną hybrydową”, okazała się poważnym wyzwaniem dla władz państwowych, reaktywności systemów obronnych oraz decyzyjności międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa. Kwestia ta skłania do refleksji nad środkami obrony, jakimi odpowiedzieć może polska strategia obronności w obliczu potencjalnego zaistnienia konfliktu politycznie niejasnego o cechach „wojny hybrydowej”.

## **Kryzys w relacjach niemiecko-amerykańskich, ich perspektywy oraz wpływ na relacje transatlantyckie**

*Przemysław Pacuła*

Stosunki niemiecko-amerykańskie stanowią jeden z najważniejszych elementów składowych relacji transatlantyckich. Ich jakość ma znaczenie zarówno dla obu państw, jak i dla bezpieczeństwa całej Europy. Skala wyzwań w tym obszarze, od działań Rosji wobec Ukrainy i innych państw dawnego ZSRR, poprzez niezakończony jeszcze kryzys ekonomiczny, do zagrożeń związanych z „Państwem Islamskim”, którego część bojowników rekrutuje się z państw Europy Zachodniej, wymaga ścisłej współpracy NATO i UE. Tymczasem relacje między USA a Niemcami, pełne sprzecznych interesów, które ujawniły się szczególnie w ostatniej dekadzie, weszły w fazę pogłębionego kryzysu po ujawnieniu skali inwigilacji prowadzonej przez służby bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych w Niemczech. Warto rozważyć zatem, jak w tym kontekście rysować się będą stosunki między najpotężniejszym państwem Ameryki i na świecie z gospodarczym hegemonem Europy w najbliższej i dalszej przyszłości.

## **Kształtowanie regionalnego ładu wojskowego - sukces na zachodnich Bałkanach**

*Zdzisław Lachowski*

W grudniu 2014 r. państwa Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie powitały z satysfakcją zakończenie kilkunastoletniego procesu pokonfliktowego regulowania sytuacji militarnej w regionie bałkańskim. Od początku tego stulecia sytuacja militarna regionu poprawiała się, czego namacalnym wyrazem stało się wprawdzie zawieszenie wykonywania porozumienia o środkach budowy zaufania i bezpieczeństwa w Bośni i Hercegowinie jesienią 2004 r., a następnie postępowanie w implementacji porozumienia florenckiego. Sukces regionalnej kontroli zbrojeń jest ważny z kilku powodów: na tle trwającego marazmu – zwłaszcza po „zamrożeniu” CFE – jest to ukoronowanie znaczącego procesu w tej dziedzinie; usunięto materialne korzenie militarnych napięć i konfliktów w bałkańskiej części Europy oraz emancypacyjnym aktem przekazania tam odpowiedzialności za ład wojskowy nobilitowano państwa, które dzieliła długotrwała rywalizacja, konflikty, nacjonalizmy oraz płynące stąd nieufność i podejrzliwość. Porozumienie o kontroli zbrojeń i jego wykonanie stały się możliwe dzięki realnej współpracy w duchu dobrej woli mocarstw, państw, organizacji i nieformalnych grup. Po „chudych latach” wojskowopolitycznego instrumentu, jakim jest kontrola zbrojeń, powinna ona wrócić na europejską agendę, gdy tylko wszystkie strony euroatlantyckiego dialogu zgodnie uznają, że wojskowa agresja i odstraszenie niszczą tkankę współpracy i zaufania międzynarodowego.

## **Miedzy asymilacją a represją. Polityka rządu Tajlandii wobec separatyzmu w muzułmańskich prowincjach kraju**

*Adam Jelonek*

Choć stosunkowo od niedawna odnotowuje się eskalację przemocy w południowej Tajlandii, zbrojne powstanie w Pattani ma długą historię. Islamscy separatyści już od 1902 r. wyrażali chęć uzyskania pełni niepodległości wobec reszty buddyjskiej Tajlandii. W ostatnich dziesięcioleciach daje się zaobserwować nie tylko zmiany w dynamice toczącej się wojny partyzanckiej, ale też znaczącą ewolucję w strategicznych celach i taktyce stosowanej przez separatystów. Celem artykułu jest nakreślenie tła społecznego, politycznego i kulturowego konfliktu etnicznego w Pattani, scharakteryzowanie źródeł niepowodzeń polityki rządu centralnego wobec Południa, jak również wskazanie na możliwe zagrożenia dla całego regionu.

### **Ekstremizm polityczny a bezpieczeństwo państwa i ład międzynarodowy**

*Paweł Malendowicz*

Zagrożeniem dla bezpieczeństwa państwa mogą być ekstremistyczne ruchy społeczne i partie polityczne, które podważają zasady i obyczaje stanowiące fundamenty demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego ważne jest wyznaczenie kryteriów, którymi należy posługiwać się w analizie myśli i działalności ekstremistycznych ruchów społecznych i partii politycznych w kontekście zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, a w dalszej perspektywie także dla ładu międzynarodowego. Kryteriami tymi są znane w literaturze socjologicznej logiki działalności ruchów społecznych: liczb, szkód i świadectwa, a także kategorie właściwe również nauce o polityce, jak logiki: przywództwa, demagogii i populizmu, paradoksów demokracji, prowokacji, relatywnej deprywacji i mobilizacji zasobów oraz sprzeczności globalizacji. Na podstawie wymienionych logik można podjąć próbę oceny zagrożeń dla państwa i otoczenia międzynarodowego, powodowanych przez ruch komunistyczny, anarchistyczny i narodowy.

### **Nowa polityka Iranu? Analiza początków prezydentury Hasana Rouhaniego**

*Robert Czulda*

Wybranie w wyborach powszechnych w 2013 r. na prezydenta Iranu Hasana Rouhaniego wiązało się z wyraźnymi nadziejami, nie tylko w samym Iranie, ale również w wielu państwach zachodnich. Liczono, że nowy prezydent doprowadzi do przełomu w relacjach tego kraju ze światem zewnętrznym oraz wprowadzi gospodarcze, polityczne i społeczne reformy. H. Rouhani został określony jako umiarkowany kandydat, unikający radykalnych postaw, szukający rozwiązań pokojowych. W przeszłości wyrażał sympatie wobec „zielonego ruchu”, krytykował cenzurę. Będąc głównym negocjatorem spraw programu atomowego w latach 2003–2005, został zapamiętany jako osoba rozsądna, która pomogła osiągnąć pewien kompromis. Iran zgodził się wówczas zawiesić znaczną część najbardziej kontrowersyjnych elementów swojego programu jądrowego.

### **Skutki sprawy Edwarda Snowdena dla prywatności danych w cyberprzestrzeni**

*Michał Grzelak*

Na początku czerwca 2013 r. doszło do jednego z najważniejszych wydarzeń związanych ze sprawami bezpieczeństwa cyberprzestrzeni i znajdujących się w niej informacji. Tematyka ta, bliska zainteresowanym grupom ekspertów i hobbystów, za sprawą ujawnienia przez byłego pracownika amerykańskiego wywiadu informacji dotyczących gromadzenia danych przez służby specjalne USA, zainteresowała szerokie grono opinii publicznej i wywołała globalną dyskusję poświęconą kwestiom prywatności w internecie. Spowodowała reakcje i konkretne działania zainteresowanych stron – państwowych władz, międzynarodowych korporacji, a także indywidualnych użytkowników internetu. Ograniczenie gromadzenia danych oraz wzrost społecznej świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa to pozytywne zmiany, jednak zdaniem wielu, są one wciąż niewystarczające.

## **Recenzje**

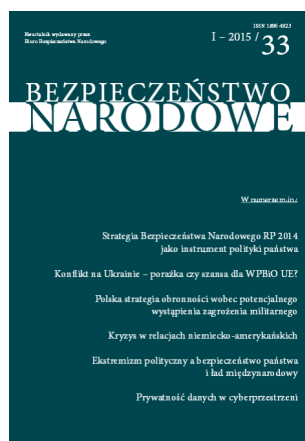
- [Ryszard M. Czarny: High North – między geografią a polityką, Paweł Turowski](#)
- [Mike Winnerstig \(red.\): Tools of Destabilization. Russian Soft Power and Non-military Influence in the Baltic States, Anna Madej](#)
- [Andrew Wilson: Ukraine Crisis. What it Means for the West, Przemysław Pacuła](#)
- [Łukasz Jureńczyk: Wojna z talibami i Al-Kaidą. Afganistan w latach 1994-2012, Paweł Malendowicz](#)

\*\*\*

**[Biogramy autorów](#)**  
**[Informacja dla autorów](#)**  
**[Procedura recenzowania zewnętrznego](#)**

---

**ZOBACZ CAŁY NUMER:**



---

**[Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe" Nr 33](#)**

**Redaktor Naczelny**

dr Zbigniew Włosowicz

**Zastępca Redaktora Naczelnego**

Monika Biernat

**Konsultacja naukowa**

dr Zdzisław Lachowski

**Rada Programowa**

dr Zbigniew Włosowicz (przewodniczący), Monika Biernat (sekretarz), dr Krzysztof Liedel, Czesław Juźwik, Paweł Pietrzak

**Zespół redakcyjny**

Monika Biernat (zastępca redaktora naczelnego), Michał Grzelak, Kamil Sobczyk (sekretarz)

**Wydawca**

Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

Artykuły przekazano do druku w marcu 2015 r. Kopiowanie całości bądź części artykułów możliwe jest tylko za zgodą redakcji. Wszystkie artykuły zamieszczone w kwartalniku wyrażają poglądy autorów.

Numer ISSN 1896-4923

---

*Kwartalnik „Bezpieczeństwo Narodowe” wydawany jest przez Biuro Bezpieczeństwa Narodowego od 2006 r. W 2012 r. otrzymał status czasopisma naukowego, za publikację w którym Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznaje obecnie 6 punktów. Artykuły analityków BBN oraz autorów zewnętrznych poruszają kwestie związane z polityczno-strategicznymi, militarnymi i pozamilitarnymi kwestiami bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego.*

---

**[ZOBACZ: Poprzednie numery kwartalnika](#)**

---

[Tweetnij](#)